

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในสังคมยุคไอที และเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามตัวแปร กลุ่มอายุและระยะเวลาที่สำเร็จการศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2532-2548 จำนวน 106 คนโดยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย เครื่องที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS/PC+ คำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ F-test และ t-test

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. มหาบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 41 ปีขึ้นไป สถานภาพโสด การศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์
2. มหาบัณฑิตส่วนใหญ่ใช้เวลาในการศึกษาระดับปริญญาโท 5 ปี และไม่ได้ศึกษาต่อ แต่มีโอกาสเข้าร่วมการฝึกอบรมและสัมมนาในวิชาชีพเฉลี่ยปีละ 1-2 ครั้ง และทำผลงานทางวิชาการเฉลี่ย 2.83 ชื่อเรื่อง/คน
3. มหาบัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานในมหาวิทยาลัยของรัฐ รองลงมาคือโรงเรียนของรัฐ โดยตำแหน่งหน้าที่เป็นบรรณารักษ์ รองลงมาคือ ครู/ครูบรรณารักษ์ ผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอน ตามลำดับ ลักษณะงานที่ปฏิบัติส่วนใหญ่เป็นงานห้องสมุด รองลงมาคืองานสอน และงานบริหาร ประเภทห้องสมุดที่ปฏิบัติงานอยู่ส่วนใหญ่เป็นห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย รองลงมาคือห้องสมุดโรงเรียน ตำแหน่งงานในห้องสมุดคือบรรณารักษ์ รองลงมาคือหัวหน้าฝ่าย/หรือหัวหน้างาน และผู้บริหารห้องสมุด/หรือหัวหน้าห้องสมุด ลักษณะงานห้องสมุดที่รับผิดชอบส่วนใหญ่คือ บริการสอนและส่งเสริมการใช้ห้องสมุด บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า และบริการสืบค้นข้อมูล
4. มหาบัณฑิตได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงาน ในด้านการพัฒนางานและการพัฒนาตนเองในระดับมาก และประสบปัญหาโดยรวมในระดับปานกลาง
5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน พบว่า มหาบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อรายการความรู้ส่วนใหญ่ในระดับมาก ที่สำคัญมากที่สุดคือ การจัดการห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศสมัยใหม่ การจัดการความรู้ การจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ ภาษาและการสื่อสาร (เช่น ภาษาอังกฤษ) และการรู้สารสนเทศ
6. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน พบว่า มหาบัณฑิตที่มีกลุ่มอายุและระยะเวลาสำเร็จการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน

The study was to investigate situation and problems in working of graduates from Library and Information Science program. It also studies their opinions about necessary knowledge for working in the society of IT, and compared those opinions according to variables including age and graduation time. The samples are 106 graduates from Library and Information Science program from academic year 1989-2005. They were chosen by simple random sampling. The instrument used was a set of questionnaires. The data were analyzed by SPSS/PC+ program for percentage, mean, standard deviation, and F-test and t-test for hypothesis testing.

The results revealed that:

1. The majority of graduates from Library and Information Science program were females, rather than 41, single, and received Bachelor degree in Library Science.

2. The majority of graduates spent 5 years in their study for Master degree. They did not further their study but had chances to attend training and seminars at least 1-2 times a year. They could produce 2.83 pieces of academic work per person.

3. The majority of graduates worked in public universities and public school respectively. Their work positions were librarians, teacher-librarians, administrators, instructors respectively. Their duties were library works, teaching, and administration respectively. The types of libraries they worked were academics, and school libraries respectively. The positions in the libraries were librarians, head of divisions, and library administrators. They were in charge of teaching and promoting library use service, reference service, and searching service.

4. About applying their knowledge to their job, it showed that they used their knowledge to improve both their job and themselves in the high level. They had problems in the medium level.

5. The opinion towards necessary knowledge for working, it showed that most of the topics of knowledge in the questionnaires is necessary in the high level. The highest level of topics were modern library and information center management, knowledge management, information storage and retrieval, language and communication (i.e. English), and, information literacy.

6. There is no significant difference between groups defined by age and graduation time in terms of the opinion towards necessary knowledge for working.